

ΒΥΖΑΝΤΙΩΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΕΣ

ΤΟΥ PAUL ADAM

Η ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗΚ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

Δέν ὕπηρευε λοιπὸν κανεῖς πειὰ μέσα στὸ Βυζάντιο πού νά ὑπο-

στηρίζη τὴν εὐσεβεστάτη αὐτοκράτειρα Εἰρήνηκ :

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ λαὸς κ' οἱ ἱερεῖς τὴν ὑποστήριξαν πάντοτε, μὰ οἱ ἀξίωματικοὶ καὶ οἱ στρατιωτικοὶ διατελοῦσαν ὄλοι ὑπὸ τὸ φόβο τῆς ρομφαίας τῶν νικητῶν. Ὁ χρονικογράφος μάλιστα ἀφήνει νὰ φαῖνται στὰ γραφόμενά του τὰ αἰσθήματα τοῦ πληθῆος.

«...Οἱ πατρικιοὶ ξεκίνησαν—γράφει—γιὰ τὴν Ἁγία Σοφία γιὰ νὰ στέψουν τὸν ὀλέθριο ἄνθρωπο. Ἐκεῖ ὄλος ὁ λαὸς εἶχε συγκεντρωθῆ, ζεστομιζώντας, κατάρες ἐναντίον αὐτοῦ πού ἔπαυρε τὸ στέμμα κ' ἐναντίον ὄλων πὺν ἀναγαλλίασαν γι' αὐτό. Σαφιαζόταν μάλιστα ὁ κόσμος κ' ἀναρωτιόταν πῶς ὁ Θεὸς εἶχε ἐπιτρέψει νὰ γίνῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα... Πίσω μιὰ γυναίκα, πού γῆες ἀκόμα πολεμοῦσε γιὰ τὴν ἀληθινὴ πίστι, εἶχε ἀφήσει νὰ τῆς ἀράξῃ τὴν ἐξουσία ἕνας χοιροβοσκός ; Οἱ φίλοι τῆς, ἀπλῆστοι κ' ἀχόρταγοι, τὴν εἶχαν ἐγκυκαταλεῖψει κ' εἶχαν πρωστειριοθῆ τὸ σφετεριστὴ τοῦ θρόνου, ἐλπίζοντας πῶς εἶται θὰ τοὺς δινόταν εὐκαιρία νὰ διπλοαἰσίουσαν τὶς περιουσίες τους. Μὰ ὁ λαὸς ἔκλαιγε καὶ θρηνοῦσε γιὰ τὴν περασμένη εὐτυχία του καὶ γιὰ τὶς καταστροφές πὺν τὸν ἀπειλοῦσαν.

Ἡ Εἰρήνηκ περιμενε τοῦ κακοῦ ὄλη τὴν ἡμέρα ν' ἀποφασίουν γιὰ τὴν τύχη τῆς. Περιμενε ἀκόμη καὶ ὄλη τὴν νύχτα. Τέλος, τὴν ἐπομένη τῆς ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ νέος αὐτοκράτωρ Νικηφόρος θὰ πῆγαινε νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ. Πράγματι, ὁ Νικηφόρος πῆγε μαζὺ μὲ ὄλους τοὺς πατρικίους στὸ παλάτι τῆς αὐτοκράτειρας. Μὰ μόλις τὴν ἀντίκρισε, αὐστηρὴ καὶ μεγαλοπρεπῆ, ἔχασε ζαρκιὰ τῆς φωνῆ του, ἔγινε πλὴν ταπεινὸς κ' ἀρχισε κατόπιν νὰ τραυλιζῆ διάφορες δικαιολογίαις. Ἐλεγε πῶς τὸν εἶχαν ἀνεβάσει στὴν ἐξουσία, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ ὁ ἴδιος καί, δειχνόντας τὰ μαῦρα του σανδάλια, βεβαίωει ὅτι θὰ τὰ φοροῦσε εἰς ἐνδοξίαι πένθους, ἀντὶ τῶν κόκκινων σανδάλιων πού φοροῦσαν συνήθως οἱ αὐτοκράτορες.

Ἡ Εἰρήνηκ δέν ἔλεγε λέξι. Φεικνόταν πῶς βρισκόταν πειὰ ἔξω ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτό.

Μὲ γίλιες διαβεβδιώσεις, ὁ Νικηφόρος τὴν ἐξώρκιζε νὰ ἔχη ἐμπιστοσύνη στὴν τιμιότητά του. Ἡ δὲ ὑποσχέθηκε νὰ τῆς δώσῃ ὄλες τὶς ἀνάσεις πού ταιρίαζαν στὴν ἀτυχία μιᾶς αὐτοκράτειρας. Τῆς εἶπε ὅτι ἔπρεπε νὰ περιμένη ἀπ' αὐτὸν ὅτι μιὰ βασιλοῦσα μποροῦσε ν' ἀξιώσῃ ἀπὸ ἕναν ὑπέρτερο τῆς κ' ὅτι δέν θὰ εἶχε καμμιά δυσάρεστη συνέπεια γι' αὐτὴν ἢ ἀνόδος τοῦ στο θρόνο.

Ὁ Νικηφόρος τὰ ἔλεγε αὐτά, γιὰτὶ διατελοῦσε ἀκόμα ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῆς ἐχθρότητος τοῦ λαοῦ πού τόσο φανερά τοῦ εἶχε ἐκδηλωθῆ τὴν περασμένη μέρα στὴν Ἁγία Σοφία. Φοβόταν μήπως μεγαλώσει ἀκόμα περισσότερο τὴν ὄργη τῶν λαϊκῶν καὶ τῶν κληρικῶν, φερόμενος ἀχρημα στὸ εἶδωλο τοῦ Βυζαντίου. Διαβεβδιῶσε μάλιστα τὴν Εἰρήνηκ ὅτι θὰ διατηροῦσε ὄλους τῆς τοὺς τίτλους.

Ἀκούοντας αὐτὴ τὴν ὑπόσχεση, ἡ Εἰρήνηκ ἀνακρίθηκε ἀπὸ χαρὰ. Τίποτε δέν τῆς φαίνονταν χαμένο, ἐφόσον θὰ διατηροῦσε τὸ σκήπτρο καὶ τὸ στέμμα, κάτω ἀπ' τὰ ὄποια θὰ ἐξακολούθουσε νὰ λάμψη πάντα γιὰ τὸ λαὸ ἢ ἐχθροιστῆ τῆς αἰγλή.

Ὁ Νικηφόρος ἀντέληφθῆ αὐτὴ τὴν κίνηση. Καὶ καθὼς ἦταν πονηρὸς καὶ ἀπληστος, θέλοντας νὰ κἀνὴ δικὰ του τὰ μωκικά πλοῦτῆ τῆς αὐτοκράτειρας, τὴν παρακάλεσε νὰ τοῦ παραδῶσῃ τοὺς θησαυρούς τῶν παλαιῶν αὐτοκράτῶρων τοῦ Βυζαντίου, πού ἦσαν ἀπαραίτητοι στὸ Κράτος καὶ δέν ἦσαν πορροῦσε πειὰ νὰ τοὺς κρατῆρη.

Ἡ Εἰρήνηκ κατάλαβε τὴν ἀπληστία τῶν χθεσινῶ αὐτῶ δουλοῦ κ' ἀποφάσισε νὰ τὴν ἐκμεταλλεῖθῆ. Τοῦ ὑποσχέθηκε λοιπὸν πῶς θὰ τοῦ ἔδινε τοὺς θησαυρούς τῆς, ἀν τῆς ὀρκίζονταν πῶς θὰ τὴν ἀφήνε νὰ ζῆτῆ, ἐλευθέρη στὸ ἀνάκτορό τῆς τοῦ Ἐλευθεριῶνος, διατηρώντας τὸν τίτλο τῆς αὐτοκράτειρας.

Τότε ὁ Νικηφόρος τῆς ἀπάντησε : —Ἄν θέλεις νὰ διατηρήσῃς αὐτὸ τὸ προνόμιό σου, ὀρκίσου μου καὶ σὺ προηγουμένως στὸν Παντοδύναμο Θεὸ ὅτι δέν θὰ μοῦ κλέψῃς τίποτε ἀπὸ τοὺς θησαυρούς τῆς αὐτοκρατορίας. Καὶ ἀμέσως θὰ ὑποταχῶ σὶς ἐπιθυμίες σου. Θὰ σοῦ ἐξασφαλίσω τὶς τιμές τῶν πού ταιριάζουν καὶ σὴ γαλήνη πού σοῦ χρειάζεταιται.

—Ὀρκίζομαι στὸ τίμιο καὶ ζωοποιὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ, φώναξε ἡ αὐτοκράτειρα, ὅτι δέν θὰ κρύψω οὔτε ἕναν ὄβολο.

Καὶ θιέταξε ἕνα μοναχὸ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς νὰ ὀδηγήσῃ τὸν Νικηφόρο στὰ μωκικά ὑπόγεια τοῦ ἀνακτοροῦ τῆς, ὅπου εἶχε κρυμμένους ὄλους τοὺς θησαυρούς τῆς.

Ἐκείνος, ὅταν ἔγινε κύριος τῶν θησαυρῶν, ἀλλάξε ἀμέσως τακτικὴ. Ἐστειλε ἕνα ἀποσπασμα ἐμπιστῶν τὸν στρατιῶν, τὸ ὅποιο ἀπῆγαγε τὴν Εἰρήνηκ ἀπ' τὸ παλάτι τῆς, τὴν μετέφερε στὸ λιμάνι κ' ἐκεῖ, τὴν ἐπιβίβασαν σ' ἕνα πλοιο.

Ἡ Εἰρήνηκ δέν διαμαρτυρήθηκε καθόλου. Καθὼς τὸ πλοιο ἀπεμακρυνόταν ἀπ' τὴν προκυμαία, τὴν ἔβλεπαν ὄρθαι στὴν πρῶμη του νὰ κυττάζῃ τὶς ταράτσες καὶ τοὺς κήπους τῶν παλατιῶν τῆς, τὸ λαὸ πού πλημμύριζε τοὺς μώλους, κ' ἐκεῖ, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Καρολομάγνου πού παρακολούθουσαν ἀφῶνοι τὴν ἀπαγωγή τῆς.

Τῆ μετέφερεσαν στὴ γειτονικὴ στὴν πρωτεύουσα νῆσο Πρίγκηπο, ὅπου εἶχε ἰδρύσει ἕνα μοναστήρι. Ἦταν ἕνα μέρος ὑπέροχο, χαμένο μέσα στὴ δροσερὴ θάλασση. Ἡ μοναχὴ τὴν ὑπηρετοῦσαν, ἀμίλητη καὶ ἀφωσιωμένη στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Ὡστόσο μερικὸ ἀπὸ τοὺς πού θερμῶς τῆς φίλους δέν τὴν ἐγκατέλειψαν. Πῆγαιναν καὶ τὴν ἔβλεπαν καὶ τόνωναν τὸ θάρρος τῆς.

Ἐντωμεταξὺ, οὐτὴν πρωτεύουσα, ὁ Νικηφόρος, κυβερνώντας ἀνάθετα, ἐξερέθη τὸν λαὸ. Εἶχε κανεχωνιάσει τοὺς θησαυροὺς τῆς αὐτοκρατορίας, χωρὶς νὰ μοιράσῃ οὔτε ἕνα ἐλάχιστο μέρος τους στὰ πλῆθη. Στρατοδικεῖα λειτουργοῦσαν ἀδιάκτα, τὰ ὄποια ἔστειλαν στὸ ἱκρίωμα τοὺς ἐχθρούς του.

Συγχρόνως κυκλοφοροῦσε ἡ φήμη ὅτι οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Καρολομάγνου, μολοντὶ εἶχαν φύγει γεμιστὶ τιμὲς καὶ δῶρα, εἶχαν πῆ ὅτι δέν ἦ ἀργόσαν νὰ γυρίσουν ὄς κατακτητὰι μὲ τὰ στρατεύματα τοῦ κυριοῦ τους. Κ' ὄλοι ἔτρεμαν ἀπ' τὸ φόβο τους.

Ὁ Νικητῆς, ὁ σύμμαχος τοῦ Νικηφόρου, ὅταν ζήτησε ἀπ' αὐτὸν τὴν ἀνταμοιβὴ του γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του καὶ γιὰ τὴν προδοσία του πρὸς τὴν Εἰρήνηκ, δηλητηρίαστικὴ κατὰ διαταγὴν του. Οἱ φίλοι του πῆγαν τότε προσκυνητὰ στὴν Πρίγκηπο γιὰ νὰ ἐκλιπαρήσαν τὴν συγγνωμὴ τῆς αὐτοκράτειρας. Οἱ πολῆτες, τῶν ὄποιων ἡ περιουσίες εἶχαν δημευθῆ ἀπὸ τὰ Στρατοδικεῖα, ἐνώθησαν μαζὺ τους. Ἐταῖ τὰ καίκια, οἱ δρόμωνες, ἡ βάρκες πηγαίνοντο ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα στὴν Πρίγκηπο. Ὅλοι ἐγκατέλειπαν τὴν Αἰολὴ τοῦ νικητοῦ.

Τότε, ὁ Νικηφόρος, φοβούμενός μὴ πῶς γίνῃ κανένα πραξικόπημα ὑπὲρ τῆς Εἰρήνης, διέταξε χωρὶς κανένα ὀκτο, μέσα στὴ καρδιά τοῦ χειμῶνος, νὰ τὴν μεταφέρουν στὴ Μυτιλήνη καὶ νὰ τὴν κρατῆσουν ἐκεῖ ὑπὸ τὴν πῖο ἀστυρη ἐπιτήρησι μὴ ἐπιτρέποντάς τῆς νὰ βλέπῃ κανένα.

Καὶ πράγματι τὴ μετέφεραν στὴ Λέκ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΜΑΣ

ΣΤΑΣ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ ΑΡΧΙΣΕ

Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΟΥ Ε' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΟΣ

πὺν ὄας χαρίζε τὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» καὶ ἡ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

Η ΜΙΜΗ ΠΕΝΣΟΝ

τοῦ Α. ΝΤΕ ΜΥΣΣΕ

Ἐπίσης συνεχίζεται ἡ διανομὴ τῶν Α', Β', Γ' καὶ Δ' βιβλίων μας :

«ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΙΑΓΡΕΣ», τοῦ Ἄλφ. Κάφ, «Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ» τοῦ Δουμά υἱοῦ, ἡ «ΜΑΝΘΝ ΛΕΣΚΩ» τοῦ Ἀδδᾶ Πρεβὺ, ἢ ἡ «ΚΡΑΤΣΙΕΛΛΑ» τοῦ Λαμαρτίνου.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώσται τῶν περιοδικῶν μας νὰ σπεύσουν νὰ παραλάβουν τὰ βιβλία των ἐγκαίρως, διότι ἡ ζήτησις εἶνε μεγάλη καὶ πρωτοφανῆς κ' εἰ δέν εἶνε ἀπῆσαν νὰ ἐξαντληθῶν ἐνὸς ὄλιγων ἡμερῶν καὶ αὶ 20 χιλιάδες τόμων πού ἐτοιμάσαμε.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Η αδιάκριτη κυρία και ὁ Βολταίρος. Πού είχαν συναντηθῆ. 'Υπάρχουν δεσποτάδες στὸν Παράδεισο; 'Ο ἠρωϊκὸς στρατάρχης Μασσενά. 'Ενα καλὸ μάθημα στοὺς νεοσυλλέκτους. Μιά πετυχημένη ἀπάντησις. Τὸ λάθος τοῦ πίνακος τοῦ ζωγράφου Δαυῖδ. Ντυγκαζὸν ἔ ἀδηφάγος. Πότε θά ἔλεγε πὼς χόρτασε, κτλ. κτλ.

Μιά ματαιόδοξη κ' αδιάκριτη κυρία, πού εἶχε καὶ μεγάλη ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτὴ της, ἦταν καλεσμένη σὲ κάποια δεξίωση, στὴν ὁποία παρευρισκόταν κ' ὁ μεγάλος Βολταίρος.

Θέλοντας λοιπὸν ν' ἀνοίξῃ συζήτησι μὲ τὸν διάσημο σοφὸ, γιὰ νὰ κινή ἐμφαδοῦσά στὴς ἄλλες κυρίες, τὸν πλησίασε ἀδιάρκιστα καὶ τοῦ εἶπε :

— Συγγνώμη, κύριε !... Μά μοῦ φαίνεται πὼς κ' αὐτοὺ σὲς ἔχω δι' ἄλλοτε !

— Ασφαλῶς θὰ μ' εἶδατε, κυρία μου, γιὰτι πηγαῖνω ἐκεῖ συχνότατα ! τῆς εἶπε μὲ τὸν λεπιό, ἀλλὰ δριμύτατο σαρκασμὸ του, ὁ Βολταίρος.

Φυσικά, ὥστερα ἀπὸ μιὰ τέτοια ἀπάντησι, ἡ κυρία δὲν ἐπεχείρησε νὰ δεῖξῃ στοὺς ἄλλους ὅτι εἶνε σὲ θέσι νὰ συζητῇ καὶ μὲ μεγάλους σοφοῦς !...

Κατὰ τὴν ἐπίσημη τελετὴ τῆς χειροτονίας τοῦ καρδινάλιου ντὲ Ρέις; — ἢ ὅποια γίνονταν στὴ Σορθὼν; — εἶπε παρευρεθῆ καὶ πλήθος χριστοκόλιτον ἀρχιεπισκόπων κ' ἐπισκόπων.

Μιά κυρία ἠλευθεμένη, σίχνης ἀνωτάτου κρατικοῦ λειτουργοῦ, καλεσμένη στὴν τελετὴ αὐτῆ, μαγευτικὰ ἀπὸ τὸ θέαμα. Καὶ γιγίζοντας στὸν πλανὸν τῆς ὑποκόμηται ντὲ Ντιρέ - Σαρλιέν, τοῦ εἶπε μ' ἔκστασι :

— Τὶ μεγαλοπρεπὲς θέαμα, ὅλοι αὐτοὶ ὁ χριστοκόλιτον δεσποτάδες ! Νομίζω ὅτι βρισκομαι στὸν Παράδεισο !

— Ἀ, ὄχι δά, ματάκι ! τῆς εἶπε ὁ ὑποκόμης μὲ ἀνευλαθὴ σαρκασμὸ. Στὸν Παράδεισο δὲν ἔπαρχουν καθόλου δεσποτάδες !...

'Ο στρατάρχης Μασσενά, ἐπιθεωρῶντας μιὰ ἡμέρα τῆς προφυλακῆς, προχώρησε μόνος του καὶ πρὸς τὰ πέρα — πρὸς τῆς ἐξοχικῆς θέσεως τὸν Πρώσσων — γιὰ νὰ δῇ ἂν ἡ ἀνεκνευτικὴ περιπόλις ἐκτελοῦσαν τὸ δρομολόγιό τους. Συνάντησε τότε ἕναν δεκανεὰ καὶ δύο στρατιώτες, οἱ ὅποιοι στάθηκαν νὰ τὸν χαρετήσουν. Καθὸς ὁμως ὁ στρατάρχης τοὺς ρωτοῦσε κατὰ σχετικὸ γὰρ τὴν ὑπηρεσία του, ἐγινε ἀντιληπτὸς ἀπὸ τοὺς ἀνταρξινούς Πρώσσους, οἱ ὅποιοι ἄρχισαν νὰ πυροβολοῦν. Οἱ τρεῖς ἄνδρες τῆς περιπόλου, νεοσυλλέκτοι, ἔπεσαν ἀμέσως μτρούμινα, γιὰ νὰ φιλαχτοῦν. 'Ο Μασσενά, χαμογελοῦντας τότε καὶ διαρκῶς ἔμπροσθεν, φώναζε στοὺς Πρώσσους εἰρωνικά :

— Μὰ τί κάνετε, κύριοι !... Γιατί πυροβολοῦτε !... Δὲν βλέπετε ὅτι ἰσχυρὰ καὶ κόσμος πρὸς τὰ δῶ !... Νὰ προσέχετε λοιπὸν στὸ μέλλον !...

Φυσικά ὁ πυροβολισμοί, ἀβλαβεῖς εὐτυχῶς, δὲν ἔπαφταν. 'Αλλὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἠρωϊκοῦ στρατάρχου ἦταν τέτοιο, ὥστε οἱ νεοσυλλέκτοι σπρώθηκαν ἀμέσως ὀρθοὶ καὶ κατακόκκινοι ἀπὸ τὴ ντροπὴ τους !

'Ο μεγάλος ζωγράφος Δαυῖδ εἶχε ἀναμνηθῆ μιὰ ἡμέρα ἀνάμεσα πρὸς τὸ πλῆθος, τὸ ὅποιο στεκόταν μπρὸς σὲ κάτι πίνακα τοῦ καὶ τοὺς θαύμαζε ἔκστασι.

Μονάχα ἕνας ἀλλοκότος ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, κακοκτιμένους, κίτταζε

ὄσο. 'Απὸ τότε ἡ Εἰρήνη δὲν εἶχε κανένα λόγὸ ὑπάρξεως. Κ' ἐγκατέλειπε ἡ ἴδια τὸν ἑαυτὸ της στὴν τύχη της κα' στὸν ξεπεσμό της.

Στὴ μέρα ἔξωρ' α της, τῆς ἔκαναν τὴ ζωὴ πολὺ σκληρῆ. Μερικὸι μάλασι ἱστορικὸι θεοαδύων δτι ἦταν ὀποχρωαμένη νὰ ὕραίνῃ γιὰ νὰ τῆς παρέχουν τ' ἀπαραίτητα τρῶφιμα.

'Εσθουσε σιγά-σιγά ἔτσι, βλέποντας νὰ σθῶνῃ μαζὺ της καὶ τὸ μέλλον τοῦ Βυζαντίου πού τὸ εἶχε θελήσει τόσο λαμπρὸ, γιὰ τὸ ὅποιο εἶχε θυσίασει τὰ πάντα κ' εἶχε καταπιεζῆ κ' αὐτὴ ἀκόμα τὴ μητρικὴ της στοργῇ.

Οἱ κάτοικοι τῆς Λέσθου τὴν ἔβλεπαν νὰ ὀποφέρῃ, ὡς ὅτου πέβαινε τέλος τὸ ἔπομένο ἔτος, 804, ἕνα χρόνον περίπου μετὰ τὸν ἔκπεσμό της ἀπὸ τὸ θρόνον.

ΤΕΛΟΣ

μὲ περιφρόνησι φανερῇ ἕναν ἀπὸ τοὺς πίνακας ἐκείνους ! 'Υποφρασμένους τότε ὁ Δαυῖδ ὅτι κάτι συνέβαινε, πλησίασε τὸν ἄγνωστο αὐτὸ ἄνθρωπικό καὶ τὸν ρώτησε :

— Φαίνεται ὅτι δὲν σὲς ἀρέσει αὐτὸς ὁ πίνακας, φίλε μου ! Γιατί ;

— Μά εἶνε νὰ μοῦ ἀρέσῃ ! ἀπάντησε πρὸ περιφρονητικῶ ὁ ἄγνωστος.

Νά, κίτταζε καὶ μόνος σου νὰ δῆς, πόσο ἠλίθιος εἶνε αὐτὸς ὁ ζωγράφος ! Αὐτὸ τὸ ἄλογο ἐκεί τὸ ζωγράφισε γεμάτο ἀπὸ ἀφροῦς στὸ στόμα του !... Κι' ὁμως, οὔτε χαλιναῖο ἔχει τὸ ἄλογο αὐτό, οὔτε τὸ κομμάτι του γυαλίζει τουλάχιστον ἀπὸ τὸν ἰδρωτὰ ! Μονάχα σέλλα καὶ ἡνία τοῦβαλε, ὁ ἀτζαμῆς !... Βγάδων ποτὲ ἀφροῦς τ' ἄλογο, ἂν δὲν ἰδρῶσουν κ' ἂν δὲν στενωχωρεθοῦν ἀπὸ τὸν χαλινὸ !...

'Ο Δαυῖδ δὲν ἔδωλε μιλιά. 'Οταν ἄμους ὁ κόσμος ἔφυγε ἀπὸ τὴν «'Εκδοσι», ὁ ζωγράφος μ' ἕνα πονέλλο ἔσθης τεχνικὰ τοὺς ἀφροῦς ἐκείνους !

Νεαφὸς δανθῆς, ἔχοντας μεγάλη ἰδέα γιὰ τὴν ἔξυτινάδα του, σπινώθηκε μιὰ μέρα μετὰ τῆς κυρίας ντὲ Στάελ καὶ τῆς κυρίας Ρεκαμιέ. Καθίζοντας δὲ ἀνάμεσα τοὺς, εἶπε μὲ τρυπὴ :

— Ἐμαι εὐτυχῆς γιὰτι βρισκομαι μετὰ τὸ Πνεύματος καὶ τῆς Καλλονῆς !...

— Κι' εἶσθε δυστυχῆς, γιὰτι δὲν κατέχετε οὔτε τὸ ἕνα οὔτε τὸ ἄλλο ! πρόσθεσε πεισιμονημένη γιὰ τὴν ἀδιακρίσια του ἡ κυρία ντὲ Στάελ.

'Ο ἠθοποιὸς 'Αδόλφος Μπερτόν, ἕνα περισσότερο διάσημος γιὰ τὴ θεησκολληρία του, παρὰ γιὰ τὴν καλλιτεχνικὴ ἀξία του.

Μιά βραδιά, καθίζοντας τὸ ρόλο τῆς ἀρκουδάς στὸ ἔργο «Ὁ δὺο Κινηγοί», εἶχε μὴ στὴ σπινῆ, γιὰ νὰ ὀμηρῆ ἐναντίον μιὰς ἀπροστάτετης κοπέλλας καὶ νὰ τὴν...σπαρῶσῃ ! Κατὰ καὶ τὸν τῆς ὄμοι, ἀκούσθηκε αὐτὴ τὴ στιγμῇ ἡ κωμικά του Σάιν - Ζερμαίν ντὲ Πρὲ νὰ σημάξῃ τὸ τέλος τοῦ «'Εσπερινοῦ».

Κι' ὁ δυστυχῆς Μπερτόν, ἔχοντας τὸν ρόλο του, σπρώθηκε ὀρθὸς κ' ἄρχισε νὰ...σταφοκομῆται !...

Οἱ θεαταί, βλέποντας μιὰ ἀρκουδά νὰ κινή τὸ σταυρὸ της, ἔξασταν σὲ ἀσυγκράτητα γέλια.

'Ο Μέγας Ναπολέον, κινηγώντας μιὰ ἡμέρα μὲ τοὺς βασιλεῖς τῆς Σαξωνίας, τῆς Βυρτεμβέργης καὶ τῆς Βαυαρίας, πέρασε ἀπὸ τὴν ἑπαυλὶ τοῦ Μαυμιζόν.

'Άρρησε τότε στὸ ἀμάξι τοὺς βασιλεῖς καὶ μπῆκε στὴν ἑπαυλὶ γιὰ μιὰ στιγμῇ, γιὰ νὰ δῇ τὴ συζυγὴ του Ἰσοφρῖνα. Τόσο ὁμως ἔσχεσθηκε ἐκεῖ, ὥστε ἄρρησε τῆς ἄλλες τρεῖς...μεγαλειώτερες νὰ τὸν περιμένουν ἔξω !... Τότε ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, περισσότερο διασκεδάζοντας, παρὰ περαγμένους, εἶπε στοὺς ἄλλους, ποῦφειγαν κρινά τ' ὀμωμένοι :

— Ἐγὼ θὰ μείνω !... Κι' ἐπειδὴ ὁ Ναυολέων μὲ μεταχειρίζεται σὰν ἱσποκόμο του, θὰ φερθῶ κ' ἐγὼ σὰν ἱσποκόμος !...

Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴν ἔκπληξὴ τοῦ Ναυολέοντος, ὅταν φάνηκε ἐπιτέλους κ' εἶδε τὸν βασιλέα τῆς Βαυαρίας νὰ κάθεται...σταφοκοπὸδι στὴ γλῶσσι, νὰ τρώῃ φρομοτιρι καὶ νὰ πίνει χρῶσι !... Δὲν ἔβλεπε μὲ τί τρόπο νὰ ἔληθη συγγνώμη, τόσο ἀπὸ αὐτὸν, ὅσο κ' ἀπὸ τοὺς ἄλλους διὸ βασιλεῖς !...

Τὸν παχίσωρο κ' ἀδηφάγο ἠθοποιὸ Ντυγκαζὸν τὸν κοροῖδωναν κάποτε μερικὸι συνάδελφοι του γιὰ τὴν ἔξαιρητικὴν λαμαγρία του. 'Ἐκεῖνος, ἀδιάρκως φαινομενικά, ἔτρωγε σιωπηλὸς καὶ τοὺς ἄρρη νὰ λένε.

— Ἄν φῶς δέκα χίνας, θὰ πῆς πὼς χόρτασες ἐπιτέλους ; τὸν ρώτησε σὲ μιὰ στιγμῇ ἕνας ἀπὸ αὐτοῦς.

— Ὅχι ! εἶπε μὲ ἀπάθεια ὁ Ντυγκαζὸν.

— Ἄν φῶς δύο ἀρνιά ;

— Καὶ πάλι ὄχι ! ἔφαντε ὁ Ντυγκαζὸν.

— Μὰ τί πρότει νὰ φῶς, τέλος πάντων, γιὰ νὰ πῆς πὼς χόρτασες ; πετάχτηκε τότε κ' εἶπε ὁ Ντεξσεά, ἠθοποιὸς κ' αὐτὸς καὶ διάσημος πὼς τῆς φάρεςες του.

— Θὰ κάνω σὸτι, μονάχα ἂν φῶο πέντε γαϊδάρους σὰν κ' ἔσένα !... τοῦ ἀποκρίθηκε ἔξαιλλος ὁ δυστυχῆς Ντυγκαζὸν, ὁ ὅποιος εἶχε πολλὰ σπρηγοῦμένα μὰζὺ του !

